

STYCZEŃ 2021

NEWSLETTER

FINTECH

W NUMERZE:

- Nadchodzące oraz projektowane zmiany prawne
- Inicjatywy UKNF
- Inicjatywy innych organów krajowych
- Inicjatywy EBA, EIOPA oraz ESMA
- Newsy sektora FinTech – styczeń 2021

Truple
Konarski
Podrecki
& Wspólnicy

TKP

I. Zmiany prawne:

1. Ustawa o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (dalej jako: „Ustawa”) – [\[link\]](#):

- ustawa nowelizująca ma na celu wprowadzenie rozwiązań:
 - ◆ w zakresie uproszczenia rozliczania przez podatników podatku VAT – tzw. *pakiet Slim VAT*;
 - ◆ o charakterze doprecyzowującym i uzupełniającym w odniesieniu do niektórych konstrukcji prawnych w ramach podatku VAT;
 - ◆ w odniesieniu do systemu zwrotu podatku podróżnym – tzw. *tax free*;
- zmiany prawne dotyczą m.in.:
 - ◆ **tzw. białej listy podatników**, o której mowa w art. 96b ustawy o podatku od towarów i usług (art. 1 pkt 15 Ustawy);
 - ◆ **uznawania i obciążania rachunku VAT**, o którym mowa w art. 62b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (art. 2 Ustawy).

II. Projektowane zmiany prawne:

1. Projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz niektórych innych ustaw (dalej jako: „Projekt”) – [\[link\]](#):

- opublikowano kolejną wersję projektu ustawy, której celem jest implementacja przepisów dyrektywy AML V (2018/843) do polskiego porządku prawnego;
- projektowane przepisy przewidują w szczególności:
 - ◆ **rozszerzenie katalogu instytucji obowiązanych**, m. in. o przedsiębiorców prowadzących działalność polegającą na sporządzaniu deklaracji, prowadzeniu ksiąg podatkowych, udzielaniu porad, opinii lub wyjaśnień z zakresu przepisów prawa podatkowego lub celnego (art. 1 pkt 4 lit. a Projektu);
 - ◆ **wprowadzenie zmian w definicjach**: beneficjenta rzeczywistego, grupy oraz osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne (art. 1 pkt 4 lit. b Projektu);
 - ◆ **wprowadzenie zmian w zakresie stosowania środków bezpieczeństwa finansowego** (art. 1 pkt 10 i n. Projektu);

- ◆ **wprowadzenie nowych elementów** wewnętrznej procedury przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu instytucji obowiązanej (art. 1 pkt 24 Projektu);
- ◆ **rozszerzenie katalogu podmiotów obowiązanych do przekazywania informacji do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych** m. in. o: spółki partnerskie, spółki europejskie, spółdzielnie, spółdzielnie europejskie oraz fundacje (art. 1 pkt 32 Projektu);
- ◆ **wprowadzenie przepisów ustanawiających dwie nowe kategorie działalności regulowanej**, tj. działalności na rzecz spółek lub trustów oraz działalności w zakresie walut wirtualnych (art. 1 pkt 58 Projektu).

2. Projekt ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (dalej jako: „Projekt”) – [\[link\]](#):

- celem Projektu jest dokonanie zmian w krajowym porządku prawnym w związku z wejściem w życie regulacji unijnych stanowiących wynik przeglądu przepisów dotyczących Europejskich Urzędów Nadzoru, tj. EBA, ESMA i EIOPA;
- poza zmianami w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi, Projekt zawiera również propozycje nowelizacji innych aktów prawnych. Na szczególną uwagę zasługuje treść art. 4 Projektu, który odnosi się do ustawy o usługach płatniczych. Przepis ten zakłada wprowadzenie do treści ustawy art. 20d, który **ustanawia po stronie dostawcy usług płatniczych dodatkowy obowiązek udostępniania konsumentowi broszury informacyjnej Komisji Europejskiej dotyczącej praw konsumentów przy dokonywaniu płatności w Europie**;
- z dniem 7 stycznia 2021 r. projekt został skierowany do prac w Sejmie w ramach toczącego się procesu legislacyjnego.

3. Projekt ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz ustawy – Kodeks cywilny (dalej jako: „Projekt”) – [\[link\]](#):

- celem Projektu jest **implementacja do polskiego porządku prawnego przepisów**:
 - ◆ tzw. **dyrektywy cyfrowej (DCD)**, tj. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/770 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych i usług cyfrowych; oraz

- ◆ tzw. dyrektywy towarowej (SGD), tj. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/771 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie niektórych aspektów umów sprzedaży towarów, zmieniającej rozporządzenie (UE) 2017/2394 oraz dyrektywę 2009/22/WE oraz uchylającą dyrektywę 1999/44/WE;
- projektowane przepisy przewidują w szczególności:
 - ◆ **rozszerzenie zakresu regulacji ustawy o prawach konsumenta** o zasady i tryb wykonania praw konsumenta wynikających z rękojmi i gwarancji konsumenckiej oraz z umowy o dostarczanie treści cyfrowej lub usługi cyfrowej;
 - ◆ **wprowadzenie nowych definicji do ustawy o prawach konsumenta**;
- nowe przepisy, zgodnie z obecnymi założeniami, mają obowiązywać od 1 stycznia 2022 r.

III. Wybrane inicjatywy UKNF:

1. Publikacja UKNF z dnia 12 stycznia 2021 r. pt. „Ostrzeżenie Urzędu KNF o ryzykach związanych z nabywaniem oraz z obrotem kryptoaktywami (w tym walutami wirtualnymi oraz kryptowalutami)” – [\[link\]](#):

- UKNF ponownie zwraca uwagę na potencjalne ryzyka, które mogą wiązać się z inwestowaniem w szeroko pojęte kryptoaktywa;
- w treści tej publikacji wskazuje się m.in., że:
 - ◆ **co do zasady rynek kryptoaktywów i kryptowalut nie podlega szczególnym regulacjom prawnym**;
 - ◆ **inwestycja w kryptowaluty i kryptoaktywa związana jest z wysokim ryzykiem**, ze względu na wysoką zmienność tego rynku;
 - ◆ podmioty działające na rynku kryptoaktywów, które nie są zobowiązane do wypełniania określonych wymogów o charakterze regulacyjnym, nie zabezpieczają odpowiednio interesów inwestorów;
- UKNF opisuje również określone rodzaje kryptoaktywów oraz wskazuje na najczęstsze formy działań niezgodnych z obowiązującym prawem.

2. Publikacja UKNF z dnia 23 grudnia 2020 r. pt. „Brexit - informacja dla posiadaczy ubezpieczeń lub indywidualnych produktów emerytalnych” – [\[link\]](#):

- UKNF ponownie przypomniał o zakończeniu okresu przejściowego w relacjach pomiędzy Zjednoczonym Królestwem a Unią Europejską;
- zwrócono uwagę na konieczność weryfikacji, czy brytyjski dostawca usług finansowych będzie mógł w dalszym ciągu dostarczać swoje usługi na terytorium Polski oraz spełniać zobowiązania wynikające z zawartych umów;
- wskazano, że celem weryfikacji opisanych wyżej kwestii należy dokonać przeglądu dokumentacji dotyczącej zawartych umów, a w razie jakichkolwiek wątpliwości zwrócić się do zakładu ubezpieczeń lub pośrednika, aby uzyskać stosowne informacje w tym przedmiocie;
- UKNF odsyła także do opublikowanej przez EIOPA broszury, która zawiera porady dla konsumentów [\[link\]](#).

3. Publikacja UKNF z dnia 18 grudnia 2020 r. pt. „Komunikat Ministerstwa Finansów z 15 grudnia 2020 r. w sprawie formatu sprawozdań finansowych emitentów za rok obrotowy 2020” – [\[link\]](#):

- UKNF w treści swojej publikacji wskazuje na:
 - ◆ możliwość sporządzania sprawozdań finansowych za rok 2020 w jednej określonej formie, zarówno na potrzeby raportu rocznego, służącego wypełnieniu obowiązków informacyjnych związanych z dopuszczeniem papierów wartościowych emitenta do obrotu na rynku regulowanym, jak i na potrzeby złożenia tego sprawozdania finansowego do KRS, zgodnie z ustawą o rachunkowości;
 - ◆ **uprawnienie emitentów do zdecydowania** czy stosują dotychczasowy format (XML albo dowolny format elektroniczny), czy też format XHTML zgodny z ESEF (w przypadku emitentów, którzy nie skorzystaliby z odroczenia obowiązkowego stosowania ESEF);
- dalsze informacje dotyczące komunikatu Ministerstwa Finansów dostępne są [tutaj](#).

4. Informacja UKNF z dnia 18 grudnia 2020 r. nt. publikacji pytań i odpowiedzi dotyczących Jednolitego Europejskiego Formatu Raportowania (ESEF) – [\[link\]](#):

- UKNF informuje o publikacji Q&A odnoszących się do ESEF;

- przygotowane Q&A podzielone zostały na kategorie tematyczne, w ramach których omówiono m.in. kwestie związane z:
 - ◆ zakresem podmiotów podlegających ESEF;
 - ◆ badaniem sprawozdań zgodnych z ESEF przez biegłych rewidentów;
 - ◆ podpisywaniem sprawozdań ESEF;
 - ◆ przekazywaniem i walidacją raportów.

IV. Wybrane inicjatywy innych organów krajowych:

1. Komunikat GIIF nr 29 w sprawie stosowania art. 180a ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (dalej jako: „Ustawa AML”) – [\[link\]](#):

- GIIF w swoim komunikacie podkreśla, że zarówno wykładania literalna, jak również celowościowa, art. 180a Ustawy AML wskazują, iż zwolnienie z obowiązku raportowania do GIIF transakcji ponadprogowych (art. 72 ust. 1 pkt 2 Ustawy AML) dotyczy każdego transferu środków pieniężnych, które stanowią wsparcie finansowe udzielone w ramach programu rządowego lub samorządowego w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, a więc zarówno transferu środków stanowiących wsparcie, jak i ewentualnego transferu stanowiącego zwrot udzielonego wsparcia.

2. Publikacja PUODO pt. „Swobodny przepływ danych do Wielkiej Brytanii w dodatkowym okresie przejściowym – [\[link\]](#):

- PUODO wskazuje, iż swobodny przepływ danych między Europejskim Obszarem Gospodarczym (EOG) a Zjednoczonym Królestwem zostanie utrzymany do maksymalnie 1 lipca 2021 r.;
- powyższe wynika z tzw. **klauzuli pomostowej**, zawartej w postanowieniach końcowych *Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej z jednej strony a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z drugiej*, która to umowa regulować będzie przyszłe relacje pomiędzy UE i Zjednoczonym Królestwem [\[link\]](#);

- **okres przejściowy zakończy się najpóźniej 1 lipca 2021 r., tj. po upływie 6 miesięcy od 1 stycznia 2021 r.** Umowa przewiduje okres czterech miesięcy, przy czym zostanie on przedłużony o kolejne dwa miesiące, chyba że jedna ze stron Umowy złoży swój sprzeciw. Okres przejściowy może ulec zakończeniu również w przypadku, gdy Komisja Europejska wyda właściwe decyzje wykonawcze w sprawie odpowiedniego poziomu ochrony danych w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa.

3. Publikacja PUODO pt. „Trwają konsultacje publiczne wytycznych ws. ograniczeń na podstawie art. 23 RODO” – [\[link\]](#):

- PUODO poinformował o prowadzonych przez Europejską Radę Ochrony Danych (EROD) konsultacjach dotyczących [wytycznych 10/2020](#);
- celem Wytycznych 10/2020 jest określenie warunków stosowania ograniczeń z art. 23 RODO w kontekście Karty praw podstawowych oraz RODO;
- **uwagi w ramach trwających konsultacji można przysyłać najpóźniej do 12 lutego 2021 r.** za pomocą formularza udostępnionego przez EROD [\[link\]](#).

4. Publikacja GIIF nt. oświadczenia FATF dotyczącego usunięcia Bahamów z listy jurysdykcji podlegających wzmożonemu monitoringowi – [\[link\]](#):

- GIIF zwrócił uwagę na [oświadczenie FATF z dnia 18 grudnia 2020 r.](#), w ramach którego wskazano na usunięcie Bahamów z listy jurysdykcji, które podlegają wzmożonemu monitoringowi;
- jednocześnie wskazano na **aktualizację dokumentu FATF** pt. *Jurisdictions under Increased Monitoring*, którego treść dostępna jest [tutaj](#).

5. Publikacja Uchwały Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia „Polityki dla rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce od roku 2020” (dalej jako: „Polityka AI”) – [\[link\]](#):

- Polityka AI została przygotowana w spójności z kierunkowymi działaniami krajowymi, Unii Europejskiej oraz strategicznych organizacji międzynarodowych, których Polska jest członkiem, takich jak Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD);
- **działania podejmowane w ramach Polityki AI zostały podzielone na 6 obszarów, tj.:**
 - ◆ AI i społeczeństwo;
 - ◆ AI i innowacyjne firmy;

- ◆ AI i nauka;
 - ◆ AI i edukacja;
 - ◆ AI i współpraca międzynarodowa;
 - ◆ AI i sektor publiczny;
- **wykonawcą Polityki AI został ustanowiony minister właściwy do spraw informatyzacji**, do którego obowiązków należeć będzie m.in. coroczne informowanie o realizacji działań w ramach Polityki AI. Pierwsze sprawozdanie w tym przedmiocie ma zostać przedstawione do 1 września 2021 r.

V. Wybrane inicjatywy europejskich urzędów nadzoru:

1. EBA opublikowała Executive Summary sprawozdania za rok 2019 – [\[link\]](#):

- EBA podsumowała najważniejsze osiągnięcia urzędu w roku 2019 i nakreśliła najważniejsze priorytety nadzorcze na kolejny rok;
- opracowanie zawiera również wykaz najważniejszych publikacji i decyzji opublikowanych przez EBA w roku 2019, wśród których wymieniono m. in. **wytyczne EBA w sprawie outsourcingu (EBA/GL/2019/02)**;
- Executive Summary zostanie przetłumaczone na wszystkie języki urzędowe UE i będzie wkrótce dostępne na stronie internetowej EBA.

2. EBA przedstawia dodatkowe wyjaśnienia w zakresie realizacji wybranych polityk związanych z pandemią COVID-19 – [\[link\]](#):

- EBA opublikowała dodatkowe wyjaśnienia dotyczące stosowania ram nadzoru ostrożnościowego w odpowiedzi na problemy powstałe w związku z pandemią COVID-19;
- wyjaśnienia stanowią aktualizację sekcji FAQ w ramach sprawozdania z realizacji wybranych polityk w związku z pandemią COVID-19 (*Report on the implementation of selected COVID-19 policies*, EBA/REP/2020/39). Treść aktualnej wersji sprawozdania w języku angielskim dostępna [tutaj](#).

3. ESMA publikuje stanowisko ws. ujawnień związanych z trzecią serią operacji TLTRO Europejskiego Banku Centralnego (TLTRO III)” – [\[link\]](#):

- ESMA promuje przejrzystość sprawozdań finansowych banków sporządzanych zgodnie z MSSF w odniesieniu do rozliczania trzeciej serii ukierunkowanych długoterminowych operacji refinansujących Europejskiego Banku Centralnego (TLTRO III);
- na udostępnienie ww. stanowiska zwrócił uwagę również UKNF w ramach publikacji z dnia 7 stycznia 2021 r., która dostępna jest [tutaj](#).

4. EIOPA publikuje opinię ws. przeglądu systemu Wyłagalność II (Solvency II) – [\[link\]](#):

- w ramach dokumentów zawartych na stronie EIOPA udostępniono m.in.:
 - ◆ **opinię dot. przeglądu systemu Wyłagalność II** [\[link\]](#);
 - ◆ **podsumowanie najważniejszych elementów opinii** [\[link\]](#);
- opublikowane dokumenty będą wykorzystane w dalszych pracach nad zmianami w systemie Wyłagalność II w ramach właściwych organów UE;
- EIOPA stoi na stanowisku, że z **ostrożnościowego punktu widzenia ramy systemu Wyłagalność II funkcjonują w sposób prawidłowy i nie są wymagane fundamentalne zmiany**. Niemniej jednak, istnieje potrzeba dokonania szeregu poprawek w celu zapewnienia dobrego funkcjonowania ram regulacyjnych jako podstawy systemu nadzoru opartego na ryzyku;
- na udostępnienie opinii EIOPA zwrócił uwagę również UKNF w ramach publikacji z dnia 18 grudnia 2020 r., która dostępna jest [tutaj](#).

VI. Wybrane inicjatywy innych instytucji zagranicznych:

1. FATF aktualizuje treść raportu dot. wpływu pandemii COVID-19 na pranie pieniędzy oraz finansowanie terroryzmu – [\[link\]](#):

- **opublikowany dokument stanowi aktualizację raportu opublikowanego przez FATF w maju 2020 r.** Jego treść uwzględnia informacje dostarczone w ramach globalnej sieci FATF oraz podczas seminariów internetowych, które odbyły się w lipcu i wrześniu 2020 r.;

- w ramach raportu przedstawiono informacje dotyczące przypadków wykorzystywania kryzysu wynikającego z pandemii COVID-19 do realizacji czynów zabronionych, a także sposobów reakcji na takie zachowania przez właściwe organy. W opisanym wyżej kontekście, zwrócono uwagę m.in. na działalność w zakresie podrabiania środków medycznych, cyberprzestępczości, oszustw inwestycyjnych oraz nadużywania środków przekazywanych do pobudzenia gospodarki w dobie kryzysu;
- zdaniem FATF, **celem reakcji na zmieniające się zagrożenia w zakresie AML/CFT władze publiczne i sektor prywatny powinny przyjąć podejście oparte na ryzyku, które jest zgodne z wymogami standardów FATF.** Oznacza to ograniczenie ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu bez zakłócania podstawowych i zgodnych z prawem usług finansowych oraz bez kierowania działalności finansowej do usługodawców nieregulowanych.

2. Europejska Rada Ochrony Danych publikuje strategię na lata 2021-2023 – [\[link\]](#):

- EROD określa cele strategiczne, które zostały skupione w ramach **czterech głównych filarów**:
 - ◆ przyspieszenie harmonizacji i ułatwienie przestrzegania przepisów;
 - ◆ wspieranie skutecznego egzekwowania prawa i skutecznej współpracy pomiędzy krajowymi organami nadzoru;
 - ◆ podejście do nowych technologii i praw podstawowych;
 - ◆ wymiar globalny;
- **strategia ma być wdrażana również poprzez program prac**, który będzie zawierał dalsze szczegóły dotyczące działań EROD i zostanie przyjęty na początku 2021 roku.

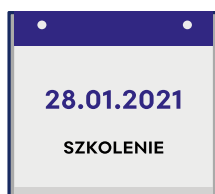
3. Europejska Rada Ochrony Danych publikuje finalną wersję wytycznych 6/2020 dot. współzależności pomiędzy dyrektywą PSD2 a RODO – [\[link\]](#):

- **celem dokumentu jest przedstawienie wytycznych związanych z ochroną danych osobowych w kontekście odpowiednich przepisów zawartych w RODO a treścią drugiej dyrektywy w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego (PSD2);**
- dla uwzględnienia uwag otrzymanych w trakcie konsultacji publicznych, w treści Wytycznych 6/2020 zawarto m.in. sekcję dotyczącą zapobiegania nadużyciom finansowym.

VI. Newsy sektora FinTech – styczeń 2021:

1. Prezes Europejskiego Banku Centralnego wzywa do globalnej regulacji Bitcoina – [[link](#)].
2. WSA w Warszawie uchyla decyzję KNF dot. odebrania licencji KIP spółce Waluciarz – [[link](#)].
3. KNF zaleca bankom wstrzymanie się z wypłacaniem dywidend – [[link](#)].

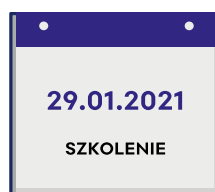
Nadchodzące wydarzenia:

Najnowsze praktyki KNF (m.in. MIP, licencje AIS/PIS, cloud computing), bliższe i dalsze zmiany w prawie (AML5 i AML6, przedsiębiorca konsumentem, crowdfunding, rewizja CCD)

adw. prof. UEK dr hab. Jan Byrski, r. pr. Karol Juraszczyk, r. pr. Maciej Miąsko, Michał Synowiec

[Rejestracja >>](#)

Blockchain w sektorze przemysłowym – prawne aspekty wdrożeń

r. pr. Karol Juraszczyk, Michał Synowiec

[Rejestracja >>](#)

Autorzy:

prof. UEK dr hab. Jan Byrski
Adwokat, Partner

Michał Synowiec
Prawnik, Associate

Michał Mrzygłód
Aplikant adwokacki, Junior Associate

Informacje zamieszczone w niniejszym materiale nie stanowią porady prawnej. Osoby zainteresowane uzyskaniem bardziej szczegółowych informacji dotyczących omawianych kwestii proszone są o bezpośredni kontakt z prawnikami kancelarii Traple Konarski Podrecki i Wspólnicy.

W przypadku pytań zapraszamy do kontaktu:
jan.byrski@traple.pl